

Sygn. akt VIII C 1962/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 16 stycznia 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia -Śródmieścia Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSR Anna Martyniec**

Protokolant: **Karolina Szewczyk**

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2015 r. we Wrocławiu sprawy

z powództwa (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko D. Ł.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego D. Ł. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 1 316,15 zł (tysiąc trzysta szesnaście złotych piętnaście groszy) wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym liczonymi od dnia 17 września 2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 524,07 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. wyrokowi zaocznemu w punkcie I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 września 2014 r. strona powoda (...) S.A. z siedzibą we W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego D. Ł. kwoty 1.623 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu podała, iż pozwany zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., za pośrednictwem serwisu internetowego www.kasomat.pl, umowę pożyczki. Wypełniając formularz pozwany oświadczył, iż zapoznał się i akceptuje tabelę opłat i prowizji, w tym także opłat windykacyjnych oraz postanowienia umowne. Wskazała, iż kwota pożyczki została w całości przelana na rachunek bankowy pozwanego, a pozwany zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki powiększoną o opłatę przygotowawczą, odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz opłaty manipulacyjne, w tym koszty związane z ustanowieniem zabezpieczenia spłaty pożyczki, określone w tabeli opłat i prowizji. Pozwany pomimo wielokrotnych wezwań do zapłaty nie wywiązał się z obowiązku świadczenia. Podniosła, iż poniosła znaczne koszty obsługi przeterminowanego zadłużenia (konieczność każdorazowego generowania oraz rozliczania aktualnego stanu zadłużenia, koszt wysyłki korespondencji, koszt obsługi prawnej, koszt dodatkowego wynagrodzenia pracowników w tym w szczególności obsługujących ręcznie przeterminowane pożyczki, dodatkowe koszty obsługi rachunkowej, zwiększony koszt utrzymania indywidualnego konta pożyczkobiorcy w banku, obciążenie wierzyciela utrzymaniem pożyczki z pożyczonego kapitału), w związku z czym na podstawie § 4 ust. 1 regulaminu udzielania pożyczek naliczyła opłaty windykacyjne. Wskazała, iż na mocy

umowy przelewu nabyła od (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. wierzytelność wynikającą z zawartej przez pozwanego umowy.

Pozwany nie złożył wyjaśnień ani nie zażądał przeprowadzenia rozprawy w jego nieobecności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 27 marca 2014 r. pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. umowę pożyczki gotówkowej numer (...), na podstawie której (...) Sp. z o.o. udzieliła pozwanemu pożyczki w kwocie 1.000 zł, a pozwany zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki, powiększoną o należne odsetki oraz opłaty w terminie do dnia 27 kwietnia 2014 r. W umowie zastrzeżono, iż oprocentowanie pożyczki wynosi 16 %, a łączna kwota do spłaty wynosi 1.316,15 zł. Ponadto w umowie wskazano, iż w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki, pożyczkodawca od pierwszego dnia po terminie płatności, nalicza koszty i opłaty związane z obsługą nieterminowej spłaty pożyczki, na które składają się:

- karne odsetki od niespłaconej w całości lub części pożyczki netto w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w skali roku naliczane do momentu całkowitej spłaty pożyczki;

- opłaty za sms przypominający o spłacie pożyczki – koszt sms 20 PLN. Sms jest wysyłany do pożyczkobiorcy w 7, 14, 21 i 28 dniu od terminu wymagalności pożyczki;

- opłaty za pisemny monit wysyłany listem zwykłym przypominający o spłacie pożyczki – koszt monitu 20 PLN, monit jest wysyłany do pożyczkobiorcy w 7 i 21 dniu od terminu wymagalności pożyczki;

- opłaty za pisemne wezwanie do zapłaty przypominające o spłacie pożyczki – koszt wezwania 100 PLN, pierwsze wezwanie jest wysyłane do pożyczkobiorcy po 14 dniach od terminu wymagalności pożyczki, drugie wezwanie jest wysyłane po 28 dniach od terminu wymagalności pożyczki.

W umowie zastrzeżono, iż opłaty windykacyjne wnoszą: 20 zł za monit SMS, 20 zł za monit wysłany listem pocztowym, 100 zł za wezwanie do zapłaty, 100 zł za ostateczne wezwanie do zapłaty, 100 zł za ustalenie adresu dłużnika.

W dniu 3 lutego 2014 r. strona powodowa zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. umowę przelewu wierzytelności. Na jej podstawie strona powodowa nabyła wierzytelność przysługującą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. w stosunku do pozwanego z tytułu zawartej umowy pożyczki.

Sąd zważył co następuje

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Strona powodowa swoje roszczenie wywodziła z umowy pożyczki zawartej przez pozwanego z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. oraz faktu nabycia przedmiotowej wierzytelności w drodze umowy przelewu.

Pozwany nie stawiał się na rozprawę, nie składał w sprawie wyjaśnień, ani też nie zażądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności.

Zgodnie z przepisem art. 339 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny (§1); w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (§ 2).

Jak wynika z przytoczonego przepisu Sąd nie może przyjąć za prawdziwe twierdzeń strony powodowej, jeżeli budzą one wątpliwości.

Sąd zważył, iż strona powodowa nie wskazała w pozwie jakie należności składają na kwotę żadaną pozwem, a z dołączonych do pozwu dokumentów, a w szczególności umowy pożyczki wynika, iż pozwany był zobowiązany do zwrotu kwoty 1.316,15 zł. Z tego względu Sąd zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 1.316,15 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Orzeczenie takie znajduje podstawę w art. 720 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Nawet jeżeli by przyjąć, iż na kwotę objętą żądaniem pozwu składają się, oprócz kwoty 1.316,15 zł, wynikające z umowy koszty windykacyjne to powództwo w tym zakresie również podlegałoby oddaleniu. Wskazać należy, iż przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por. uzasadnienie orz. SN z dnia 18 lutego 1972 roku, III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150). Wobec więc tego, że zakres działania art. 339 § 2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (por. wyrok SN z 31 marca 1999 roku, I CKU 176/97, Prokuratura i Prawo 1999/30 oraz wyrok SN z 6 czerwca 1997 roku, I CKU 87/97, Prokuratura i Prawo 1997/10/44).

Jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy umowa pożyczki zawarta pomiędzy stronami oparta była o istniejący u wierzyciela pierwotnego wzorzec umowy. Wskazać trzeba, że o ile pozwany miał możliwość zadecydowania o wysokości kwoty udzielanej jemu pożyczki, to jednak nie miał żadnego wpływu na określenie wysokości opłat windykacyjnych naliczanych w przypadku nie wywiązania się ze zobowiązania w terminie. Postanowienie to nie było z nim negocjowane, a pozwany zawarł tę umowę jako konsument.

W ocenie Sądu, powyższe ustalenia powodują, iż koniecznym w niniejszej sprawie stało się rozważenie, czy w świetle art. 385¹ § 1 k.c. omawiane postanowienie umowne, jako że nie zostało uzgodnione indywidualnie z pozwanym – konsumentem, jest dla niego wiążące. Zgodnie z tym przepisem postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Z art. 385¹ § 3 k.c. wynika, iż nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Zdaniem Sądu z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie.

W ocenie Sądu, zapis umowy, pozwalający stronie powodowej na naliczanie opłat windykacyjnych w wysokości 20 zł za monit SMS, 20 zł za monit wysłany listem pocztowym oraz 100 zł za wezwanie do zapłaty godzi w dobre obyczaje oraz narusza w sposób rażąco interes konsumenta. Opłaty te należy uznać za rażąco wygórowane i nie mieszczące się w granicach swobody kontraktowania, określonej w art. 353¹ k.c., zważywszy że dłużnik zmuszony był przystać na tak ustalone warunki ze względu na swoją słabszą pozycję negocjacyjną.

Wskazać należy, iż wysokość opłat windykacyjnych naliczonych przez pożyczkodawcę w żaden sposób nie odpowiada kwotom jakie wierzyciel zmuszony jest ponieść dokonując danych czynności. Wysokość opłat jednoznacznie świadczy o tym, iż zastrzeżone zostały w celu maksymalizacji zysków wierzyciela, co mija się, zdaniem Sądu, z pełnią przez takie opłaty funkcją i nie powinno korzystać z ochrony prawnej. Zdaniem Sądu opłaty takie powinny rekompensować wierzycielowi poniesione w związku z koniecznością prowadzenia windykacji koszty, nie zaś stanowić źródło dochodu. Prowadziłoby to bowiem do podwójnego sankcjonowania nienależytego wykonywania zobowiązania przez dłużnika,

a działanie takie zwłaszcza w sytuacji, gdy odsetki zastrzeżone zostały w maksymalnej wysokości, co ma miejsce w niniejszej sprawie, prowadzić może do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że opłaty windykacyjne zastrzeżone w umowie przysporzyłyby nadmiernych i nieusprawiedliwionych zysków wierzycielowi i jednocześnie stanowiłyby nieuzasadnione pokrzywdzenie dłużnika i prowadziły do jego znacznego zubożenia. Jednocześnie, jako że postanowienie umowne dotyczące tych opłat nie zostało indywidualnie uzgodnione z pozwanym, z mocy art. 385¹ §1 k.c. nie wiąże ono stron. Nie prowadzi to jednocześnie do nieważności postanowień umowy w pozostałym zakresie, zgodnie bowiem z art. 385¹ §2 k.c. strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w punkcie I i II sentencji wyroku, zasądając na rzecz strony powodowej kwotę 1.316,15 zł i oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. zgodnie z którym wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd zasądził odsetki od dnia 17 września 2014 r. zgodnie z żądaniem pozwu w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, mając na uwadze, iż uprawnienie do naliczania odsetek w tej wysokości znajduje podstawę w postanowieniach zawartej umowy, a jednocześnie naliczanie odsetek w tej wysokości jest zgodne z przepisami regulującymi wysokość odsetek maksymalnych, a mianowicie art. 359 § 2¹ k.c.

Orzeczenie o kosztach jak w punkcie III sentencji wyroku znajduje podstawę w art. 100 zd. 1. k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Zatem skoro strona powodowa wygrała proces w 81 %, a poniosła koszty w łącznej wysokości 647 zł, na które to koszty składa się uiszczona opłata od pozwu w kwocie 30 zł oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 617 zł, Sąd zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 524,07 zł.

Mając na uwadze, iż wydany wyrok jest wyrokiem zaocznym, Sąd w punkcie IV wyroku, na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. nadał mu w punkcie I i III rygor natychmiastowej wykonalności.